

Óravázlat

Tantárgy:	Erkölcstan
Évfolyam:	6.
Tematikai egység:	A mindenséget kutató ember
Az óra témája:	Minden ami, szép. Esztétikum, művészet.
A óra célja és feladata:	A szép fogalmának kibővítése. A művészet szerepének hangsúlyozása az emberek életében. A művészetek iránti fogékonyság erősítése. Szépérvék fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének támogatása. Ismerkedés az esztétika, szépérvék fogalmakkal. Anyanyelvi és szociális kompetenciák fejlesztése.
Kapcsolódási pontok:	Magyar nyelv és irodalom, Vizuális kultúra
Módszerek:	Szemléltetés, megbeszélés, magyarázat, játék, házi feladat
Munkaformák:	Frontális, csoportos munkaforma
Felhasznált eszközök:	Előzetes gyűjtőmunka képei Ezópusz meséje: Jupiter és a majom Goethe: Wilhelm Meister tanulóévei, idézet Képek: Willendorfi vénusz, Rubens: A három grácia, Keira Knightley színésznő, Totemoszlopok BÁNHEGYI Ferenc – HARMATOS Áronné - MOLNÁR Katalin: Etika 56-57. oldal Apáczai Kiadó, 2003., BÁNHEGYI Ferenc: Tanári kézikönyv Ember- és Társadalomismeret, Etika Tankönyvhöz 34-35. oldal Apáczai Kiadó, 2003.
Szerkesztette:	Bubernik Eszter

Az óra menete

I. Ráhangolódás

Kérdezz-felelek játék

A „Szép” fogalmát kell kitalálniuk!

játék, frontális munkaforma 2'

II. Ismeretbővítés

1. Beszélgetés

„Szép az, ami érdek nélkül tetszik.” (Kant)
Mit jelent szerintetek ez a mondat? Fejtsétek ki!
Ki ismeri azt a fogalmat, hogy esztétika?
Mivel foglalkozik ez a tudomány? Ki tudja?
Mit jelent az a fogalom, hogy esztétikai élmény?

A változó női ideálokról, képek bemutatása!

Szerintetek mi a különbség a nőalakok között? Szépeknek találjátok őket? (Melléklet 1.)

Mit jelent számodra a szép?
Sorolj fel természeti szépségeket?

Előzetes gyűjtőmunka alapján, bemutatják a gyerekek a különböző természeti jelenségekről, szépségekről hozott anyagaikat! (A gyűjtött anyag kihelyezése az osztály elé.)

Magyarországon milyen természeti szépségeket tudtok felsorolni? Külföldön?

Megbeszélés, frontális munkaforma 10'

2. Ezópusz meséje (Melléklet 2.)

Ki ismeri Ezópusz: Jupiter és a majom történetét?

Tanári felolvasás.

Mi a mese tanulsága?

Szerintetek helytálló megállapítás az, hogy a szépség csak a szemlélődőtől függ?

Megbeszélés, vita, frontális munkaforma 5'

3. Goethe: Wilhelm Meister tanulóévei, idézet (Melléklet 3.)

Mit szeretsz a szabadidőben csinálni?

Szoktál olvasni, színházba, kiállításra, zenei koncertre menni?

Mit gondoltok a következő sorokról?

Goethe: Wilhelm Meister tanulóévei, idézet

Tanári felolvasás.

Szerintetek igaza van Goethének, hogy a szellemünk könnyen sivárosodhat, ha nem keressük a szépet, az értékest?

Igaz lehet ma ez a megállapítás?

Hogyan alakítanád a napirendedet, ha Goethe elképzelései szerint szeretnél élni?

Megbeszélés, frontális munkaforma 5'

4. Csoportos feladat

5-6 fős csoportok alkotásával írjatok össze ismert művészi alkotásokat, az a csoport a győztes, aki minél többet gyűjt! Majd közösen megbeszéljük őket.

Megbeszélés, csoport majd frontális munka 4'

5. Művészetek

Milyen művészeti ágakat ismertek?

Melyiket szeretitek?

Van kedvenc írótok, költőtök?

Szeretitek a komolyzenét, a táncművészetet?

Lehet erkölcsi tartalma egy alkotásnak? Milyen célból?

Szerinted fontos, hogy egy művészi alkotás erkölcsi tartalommal bírjon? Miért?

Szerintetek miért alkot az ember? Mi a célja vele?

Milyen művészi élményben volt már részed?

Kép bemutatása! (Melléklet 4.) Vitassuk meg, hogy a képen látható alkotások szépek vagy sem! Mik ezek? Ki tudja, hogy hol találhatóak! Miért készítenek totemoszlopokat?

Szerintetek miért fontos az ember számára a művészetekkel való találkozás?

Mi az a szépérzék?
Vajon lehet fejleszteni? Hogyan?
Kell-e fejleszteni? Miért?
Igaz lehet, hogy a művészi élmény a lélek testedzése? Miért?

Ignotus Pál: „*A művészet nem tudomány, ahol egy igazság van, a művészetben annyi igazság van, ahány művész.*”

Mi a véleményed Ignotus megállapításáról?
Bárkiből lehet művész?
Ki nevezhető művésznek?
Mi nevezhető művészetnek?

Megbeszélés, vita, frontális munkaforma 8'

6. Játék

Amerikából jöttem című játék
Olyan foglalkozásokat kell eljátszaniuk, melyek kapcsolódnak az óra témájához!

Játék, 5'

III. Összefoglalás

Foglaljuk össze, hogy miről beszélgettünk ma!
A diákok értékelése az órai aktivitásuk tekintetében.

Megbeszélés, frontális munkaforma 4'

IV. Házi feladat kijelölése

1. Gyűjts otthon alkotásokat, alkotóikkal együtt a legfontosabb művészeti ágakhoz!

Legfontosabb művészeti ágak

Irodalom:

Zene:

Tánc:

Képzőművészet:

Építészet:

Festészet

Grafika:

Szobrászat:

Iparművészet:

Népművészet:

2. Írd össze, hogy egy hét leforgása alatt mivel töltötted a szabadidődet! Változtak-e a programjaid?

2'

Melléklet

1. Női ideálok

Willendorfi vénusz (22-24 ezer évvel ezelőtről)

Rubens: A három grácia (17. század)

Keira Knightley színésznő (21. század)

2. Jupiter és a majom

Egy régi római rege szerint Jupiter, az istenek atyja, bőséges gyermekáldással boldogította az élőlényeket. Föl is vonult valamennyi, s ő boldogan szemlélte, hogy mennyire megsokasította a földön az embereket és az állatokat. Az emberek és állatok között sorra elvonult előtte a karcsú őz, vékony lábú kecses gidájával, elcammogott az elefánt, apró ormányú, bumfordi fiacskájával, brummogva közeledett a medve, oldalán a fényes szőrű, gömbölyű kis boccsal; hatalmas ugrásokkal tűnt fel a kenguru, erszényéből vidáman tekingetett kifelé ragyogó szőrű kicsinye; megható volt a „fiahordó” amint hátán cipelve büszkén hozta egér nagyságú, csinos kis fiait. Megjelent az ember is: karján hozta mosolygó, göndör hajú gyermekét. Jupiter s az istenek valamennyien gyönyörködve nézték a rózsás arcú, eleven apróságot.

Még hátra volt egy: a majom mama kisfiával. Féltékenyen és gondosan szorította keblére a tömpe orrú, meztelen, csúf kis jószágot. Bizony, semmi szép nem volt szegénykén: fülig érő szája, apró pislogó szeme, ráncos pofácskája szinte visszataszítónak látszott.

Jupiter, amint meglátta, jóízűt nevetett s a többi isten is, mintha csak példát vett volna róla, harsányan elnevette magát.

A szegény megcsúfolt majom mama megállt az istenek gyülekezete előtt, szemrehányóan rájuk tekintett és szomorúan ezt mondta:

- Jupiter és ti istenek, ti fényben és dicsőségben fürödtök, tiétek a világ minden kincse, pompája és szépsége, de nekem a gyerekem, ez a kis majom az egyetlen kincsem. Hát miért nevettek rajtam, hiszen énnekem ő a legszebb az egész világon!

3. Goethe: Wilhelm Meister tanulóévei, idézet

„Az ember annyira hajlandó a legközönségesebb dolgokkal foglalkozni, szelleme és érzékei oly könnyen eltompulnak a szépnek és tökéletesnek benyomásaival szemben, hogy minden úton-módon szert kell tennie, a csak a jó élvezésének meg nem szokása okozza, hogy sokan gyönyörűségüket lelik együgyű és ízléstelen dolgokban is, ha új. Minden nap legalább egy kis dalt kellene meghallgatni..., egy jó költeményt elolvasni, egy kitűnő festményt látni, és ha lehetséges volna, néhány okos szót szólni.”

4. Totemoszlopok

Totemoszlopok Vancouver

